

Posudek na disertaci kolegy Mgr. Jiřího Sůvy „Teoretické základy a pedagogický model etické výchovy pro policejní praxi“

„Disertační práce kolegy Mgr. Jiřího Sůvy patří k těm nemnoha filosofickým výstupům, které sledují nejen teoretické, ale i, a to především, praktické účely; jde tu charakter vstupního vzdělávání příslušníků policie. To znamená, dizertace je určená především těm, kteří vyučují etiku příslušníky policie.

Etika je v dnešní době problém, je definována mnoha způsoby, postmoderna ještě umocňuje relativismus platnosti jak etickým norem, tak především smyslu etické výchovy atp.

Etika pro policisty je psychologizujícího charakteru, což úplně nestačí a vlastně dezorientuje ty, kteří by měli pochopit tuto, snad nejsložitější problematiku, současné společnosti. Proto je práce rozvržena do kapitol, které přesně vystihují současnou situaci v oblasti výuky etiky pro policisty.

První kapitola se týká předporozumění „etickému“. Autor seznamuje čtenáře s teoretickým založením „mravnosti, morálky a etiky“ z myšlení prof. Jana Sokola, což se později stává podkladem i pedagogického modelu policejní výchovy v oblasti profesní etiky, jež je základem čtvrté kapitoly této dizertace. Autor si uvědomuje existenci a podivnou mplifikaci velkého množství definic etiky, mravnosti a morálky a nepřímo poukazuje k nutnosti založit etiku ontologicky, z podstaty bytí.

K tomu je zapotřebí také začlenit do toku úvah podstatu hodnoty, axiologii, a s tím i celou škálu definic hodnoty, které se objevují v současné filosofii. Velmi zajímavá je otázka diskursu etiky, kde si

autor uvědomuje prekérnost etiky jakožto vědy i etiky jakožto zvykových norem chování, a proto nás uvádí do problematiky vědeckosti a filosofičnosti, jsa si vědom, že právě na této hranici se nachází jeho vlastní ústřední problém, který by chtěl vysvětlit v konkrétním rozvrhu výuky policistů v oboru etickém.

Velmi povzbudivé je uvedení čtenáře do současné problematiky etické reflexe u našich policistů. Seznamuje nás se vzděláváním v tomto ohledu, podtrhuje služebnost jako základní habituální vlastnost práce jednotlivých strážců zákona, a velmi opatrně nás uvádí do problematiky kompetenčního přístupu, jenž je dnes nejdůležitější podmínkou vzdělávací politiky z evropského kontextu. Etický kodex Policie ČR je pak dovršením složité vztahovosti ve vzdělávání policistů v tomto směru.

Hledá poctivě cestu k habitu této výchovy zkoumáním formy, obsahu a účelu etické výchovy. Tato část je velmi filosofická a důležitá. Stejně působí i podkapitoly „Pravdymilovnost a problém tolerance ve světověku“, kde se ukazuje jak je velmi nesnadné najít jednu jedinou konceptualizaci vzdělávání našich policistů. Kapitola „postmodernismus v logisko-noetické perspektivě“ je také velmi pozoruhodná a ukazuje, jak autor je otázkou přípravy policistů v etice zasažen.

Vlastní přínos se pak ukazuje v „Pedagogickém modelu policejní výchovy v oblasti profesní etiky“, v níž se kolega Sůva pozastavuje u nutnosti nejprve dekonstrukce toho, co člověk už v sobě nosí jako jistoty etického charakteru, pak je zapotřebí vytvořit fázi aktivizační a motivační a teprve nakonec jde o rekonstrukci, která pak už je cílem vzdělávání v oblasti etické.

O celé práci je možno říci: téma je velmi aktuální, disertace splnila svůj cíl, metody odpovídají položeným otázkám, výsledky disertace jsou pomůckou pro ty, kteří připravují základní rozvrh výuky společenských věd pro policejní složky. Disertace splňuje

jednoznačně podmínky kladené na toto řízení. Kolega Šůva je obeznámen jak s novopozitivistickou filosofií, tak i s fenomenologií a hermeneutikou.

Do rozpravy navrhuji tuto otázku: Proč je nutné založit etiku ontologicky a nikoli jen onticky?

V Praze dne 18. 9. 2014

prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.